

Γράφει ο **Γιάννης Ζησιμόπουλος***

Η κυβέρνηση στο νέο σχέδιο νόμου που τιτλοφορείται «Αναβάθμιση του σχολείου και άλλες διατάξεις» (βλ. εδώ), αφιερώνει το άρθρο 54 στους «εκπαιδευτές» επαγγελματικής κατάρτισης. Αν και το νομοσχέδιο και η πολιτική του Υπουργείου Παιδείας και της κυβέρνησης διεκδικούν για τον εαυτό τους τις δάφνες του «νέου», είτε «μέθυσαν από τη δόξα που μόνοι τους χάρισαν στον εαυτό τους», είτε απλώς διαχειρίζονται την εκπαιδευτική πολιτική με όρους Marketing, προκειμένου να εξασφαλίσουν συναινέσεις προς όφελος ενός σχεδιασμού απόλυτα συμβατού (με) και καθοδηγούμενου από την αγορά. Αλλά σε καμία περίπτωση καθοδηγούμενου από την κοινωνία και τις ανάγκες της.

Ξεκαθαρίζουμε από την αρχή. Το παρόν κείμενο απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς και όχι σε εν γένει εκπαιδευτές. Δεν απευθύνεται σε «λαθρεπιβάτες» της εκπαίδευσης που εισέρχονται

στην επαγγελματική εκπαίδευση πρώτα ως επαγγελματίες και δευτερευόντως ως εκπαιδευτικοί ή μόνο ως επαγγελματίες για μια μικρότερη ή μεγαλύτερη «αρπαχτή».

Η μεγάλη εικόνα…

Είναι αναγκαίο να εντάξουμε τη συζήτηση για το εν λόγω άρθρο στο γενικότερο χαρακτήρα του νομοσχεδίου, ο οποίος απηχεί τις στρατηγικές επιλογές της κυβέρνησης και του Υπουργείου για την εκπαίδευση γενικότερα: δραστική συρρίκνωση και υποβάθμιση της δημόσιας παιδείας σε όλες τις βαθμίδες, φραγμοί στη μόρφωση για τα παιδιά των εργατικών και λαϊκών κοινωνικών τάξεων, εντατικοποίηση των σπουδών, ενίσχυση των επιχειρηματικών ομίλων της εκπαίδευσης, κυριαρχία στη σύνδεση της γνώσης με τις ανάγκες της αγοράς έναντι των κοινωνικών αναγκών (βλ. ενδεικτικά την ανακοίνωση του ΣΙΕΛ Αχαΐας εδώ). Σε αυτό το αντι-εκπαιδευτικό πλαίσιο εντάσσεται και το άρθρο 54.

Η συζήτηση για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και για το πως την εννοεί η κυβέρνηση και το υπουργείο, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη της και το πρόσφατο φιάσκο των σεμιναρίων voucher για επαγγελματίες (επαγγελματική κατάρτιση!!!), δημοσία δαπάνη.

Η συζήτηση όμως για το άρθρο 54 δεν μπορεί να γίνει και αποκομμένη από τα δείγματα γραφής κυβέρνησης-υπουργείου-ΙΝΕΔΙΒΙΜ έναντι των εκπαιδευτικών επαγγελματικής κατάρτισης (ΔΙΕΚ), δεν μπορεί να γίνει αποκομμένη από την τρέχουσα αντεργατική πολιτική κυβέρνησης-Υπουργείου-ΙΝΕΔΙΒΙΜ: καθυστέρηση στην καταβολή των αμοιβών των εκπαιδευτικών ΔΙΕΚ, δεν έχουν ακόμα καταβληθεί σε πολλούς εκπαιδευτικούς οι αμοιβές για το χειμερινό εξάμηνο, δεν έχουν πληρωθεί οι ασφαλιστικές εισφορές του χειμερινού εξαμήνου (συνάδελφοι χωρίς σύμβαση στο εαρινό εξάμηνο δεν μπορούν ούτε στο ταμείο ανεργίας να ενταχθούν), ένα πέπλο μυστηρίου καλύπτει ακόμα το αν θα καταβληθούν αμοιβές και ασφαλιστικές εισφορές για την περίοδο που ήταν κλειστές οι δομές (δημιουργώντας αντικειμενικά συνθήκες μη ένταξης στο ταμείο ανεργίας για πολλούς συναδέλφους).

Ο τρόπος συζήτησης…

Σε συνθήκες καραντίνας και εγκλεισμού, με κλειστούς τους κατεξοχήν ζωντανούς χώρους διαλόγου, τους χώρους της εκπαίδευσης, η κυβέρνηση φέρνει σαν τον «κλέφτη» προς ψήφιση το νέο νομοσχέδιο και μαζί με αυτό και το άρθρο 54 που αφορά τους εκπαιδευτικούς της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Σε αυτές τις συνθήκες και με τον κόσμο κλεισμένο στο σπίτι, τα πολλαπλά νομοθετήματα της κυβέρνησης συνιστούν μια βαθιά

αντιδημοκρατική πρακτική. Μπορεί να γίνει συζήτηση για τα ΙΕΚ, για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, χωρίς τους σπουδαστές, χωρίς τους εκπαιδευτικούς, χωρίς τα ζωντανά κύτταρα της κοινωνίας, της δημοκρατικής συλλογικής συζήτησης και δράσης που είναι οι συνελεύσεις των συλλόγων των σπουδαστών, οι συνελεύσεις των σωματείων των εκπαιδευτικών, οι αίθουσες και τα προαύλια που ανταλλάσσουμε απόψεις, οι φυσικοί χώροι των δομών της εκπαίδευσης; Η ηλεκτρονική διαβούλευση είναι απλά η επίφαση της δημοκρατίας, ενώ αν κρίνει κανείς από μια προσεκτική ματιά στα επαναλαμβανόμενα copy-paste της «ομάδας ηλεκτρονικής προπαγάνδας κυβέρνησης-υπουργείου» στον ιστότοπο της διαβούλευσης (βλ. εδώ), το όλο θέαμα είναι απλά κωμικοτραγικό. Οι εκπαιδευτικοί δεν μπορούν σε αυτό το θέαμα να είναι απλώς χειροκροτητές.

Τί προβλέπει το νομοσχέδιο για τα ΙΕΚ μέσω του άρθρου 54

Η **παράγραφος 1** προαναγγέλλει τη δημιουργία «Μητρώου Εκπαιδευτών Επαγγελματικής Κατάρτισης των Ι.Ε.Κ.». Πολλοί συνάδελφοι εκπαιδευτικοί θεωρούν (και δικαίως) πως επιτέλους ήρθε η ώρα για ένα ηλεκτρονικό μητρώο όπου θα καταθέτουμε τα δικαιολογητικά μας μια φορά και δια παντός, οπότε τελειώνει η ταλαιπωρία της συνεχούς υποβολής δικαιολογητικών. Κάποιοι μάλιστα συνάδελφοι «συνδικαλιστές» (συνάδελφοι ως προς την εκπαιδευτική ιδιότητα…) το κρατούν «ως τρόπαιο» νίκης. Μα τόση αθωότητα στην εποχή μας;;; Χρειαζόταν να νομοθετήσει η κυβέρνηση και το υπουργείο τη χρήση του σκαναρισμένου δικαιολογητικού σε pdf και της πλατφόρμας υποβολής δικαιολογητικών; Πόσο αφελές ως επιχείρημα νίκης! Τα πανεπιστήμια π.χ. χρησιμοποιούν κατά κόρον τη διαδικασία της ηλεκτρονικής υποβολής δικαιολογητικών για την πρόσληψη έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού…χωρίς να νομοθετούν. Το ίδιο και οι δομές του ΟΑΕΔ…χωρίς να νομοθετεί.

Η **παράγραφος 2** διευκρινίζει πως το εν λόγω μητρώο είναι ανεξάρτητο από το μητρώο εκπαιδευτικών ενηλίκων του ΕΟΠΠΕΠ. Εδώ αρχίζουν τα σοβαρά ζητήματα και η με σαφή πρόθεση διατυπωμένες ασάφειες. Γιατί να διαχωριστούν τα δύο μητρώα; Με βάση τη λογική του άρθρου ο εκπαιδευτής ΙΕΚ του νέου μητρώου είναι εκπαιδευτής ενηλίκων, αλλά το αντίθετο δεν ισχύει!!! Και η ασάφεια της παραγράφου 2 σε συνδυασμό με το πρόσφατο παρελθόν της κυβέρνησης αναφορικά με τα voucher των επαγγελματιών αφήνει όλα τα ενδεχόμενα των ερμηνειών ανοικτά: ετοιμάζεται μήπως ένας νέος γύρος σεμιναρίων που θα πρέπει να «αγοράσουμε» (από τα ιδιωτικά ΚΕΚ των «αρίστων» πάντα…) όλοι οι συνάδελφοι προκειμένου να εξασφαλίσουμε την ένταξή μας και σε αυτό το μητρώο;;; Και το κυνήγι «χαρτιών» συνεχίζεται προς όφελος της αγοράς (εν προκειμένω ειδικά της αγοράς σεμιναρίων);;;

Η **παράγραφος 3** πασχίζει να μας πείσει πως όσοι είναι εκπαιδευτικοί (και όχι απλώς εκπαιδευτές) στα ΙΕΚ θα πρέπει να κάνουν στην άκρη για να περάσουν τα στελέχη της αγοράς, οι επαγγελματίες…Αποθέωση της δεξιότητας, λες και μπορεί να υπάρξει κατάρτιση αποκομμένη από τη θεωρητική γνώση. Αυτό το συνδυασμό θεωρητικής γνώσης και επαγγελματικής εμπειρίας συνδυάζει η συντριπτική πλειοψηφία των υπαρχόντων εκπαιδευτικών των ΙΕΚ. Συνεπώς, θα πρέπει κάποιος να πληροφορήσει την Υπουργό και τα επιτελεία των συμβούλων και πολιτικά διορισμένων από την κυβέρνηση στελεχών επαγγελματικής εκπαίδευσης (που ωχριούν μπροστά στα τυπικά και επαγγελματικά προσόντα των περισσοτέρων εκ των εκπαιδευτικών των ΙΕΚ) πως πιστοποιούμαστε ως εκπαιδευτές ενηλίκων βάσει επαγγέλματος (ΣΤΕΠ) και όχι ως ανεπάγγελτοι. Την προσβολή τους την επιστρέφουμε!

Επίσης, η **παράγραφος 3** πασχίζει να κλείσει το μάτι σε «νέες κοινωνικές συμμαχίες» για την κυβέρνηση, που τάζει εξστραδάκια και αρπαχτές. Τα έχουμε ξαναζήσει αυτά (το παλιό που επιστρέφει!!!) όταν στα ΙΕΚ έπαιρναν ώρες αποκλειστικά οι φίλοι και οι κολλητοί, με δυο και τρεις δουλειές, όταν συνάδελφοι εκπαιδευτικοί, ταγμένοι στην εκπαίδευση έμεναν άνεργοι ή μάζευαν 2ωρα σε 5 ΙΕΚ. Επισημαίνουμε (προς αποφυγή παρεξήγησης) πως η πλειοψηφία των δημοσίων υπαλλήλων και ειδικά των μόνιμων συναδέλφων της δευτεροβάθμιας δεν εμπλέκονται και δεν ενεπλάκησαν σε αυτή τη μιζέρια των «δώρων». Και κάτι ακόμα. Η παράγραφος 3 κλείνει το μάτι στους «επαγγελματίες της αγοράς» για πρόσβαση σε μαύρη εργασία. Το έχουμε ζήσει και αυτό. Επαγγελματίες έρχονται ως «εκπαιδευτές» στα ΙΕΚ, παίρνουν το εξτραδάκι τους (που το αφαιρούν από κάποιο πραγματικό εκπαιδευτικό) και κάνουν και τα deals για τις τζάμπα πρακτικές των σπουδαστών στις επιχειρήσεις τους (διασύνδεση με την αγορά εργασίας!!!!). Το μάτι της κυβέρνησης κλείνει προς πολλές κατευθύνσεις, εκτός από την κατεύθυνση των πραγματικών εκπαιδευτικών.

Η **παράγραφος 4** απλά μας πληροφορεί πως τα κριτήρια ένταξης στο μητρώο, τα κριτήρια «επιλογής και ανάθεσης διδακτικού έργου» και άρα πρόσληψης των εκπαιδευτικών ΙΕΚ που θα χρησιμοποιούν οι διευθυντές, θα καθορίζονται από τον/την Υπουργό. Κατά το δοκούν δηλαδή. Όπως άλλωστε ισχύει και μέχρι τώρα (το παλιό πανταχού παρόν!!!), με το προσοντολόγιο των οδηγών κατάρτισης να γίνεται «λάστιχο», με τις ώρες ανάθεσης να μοιράζονται σε πολλές περιπτώσεις (με βάση τις καταγγελίες συναδέλφων) κατά το δοκούν, με αρκετές ώρες ανάθεσης σε εκπαιδευτές εκτός πινάκων αξιολόγησης (μια προσεκτική μελέτη των αναθέσεων ίσως αποκαλύψει σπουδαία ευρήματα!!! Για όποιων αντέχει να μπει στη διαδικασία της ποσοτικής διερεύνησης διαθέσιμα εδώ). Δοθέντων αυτών, η επίκληση της διαφάνειας και της δημοσιότητας των αναθέσεων στην παράγραφο 4, απλώς αποτελούν

το «κερασάκι στην τούρτα» του παλιού που επιστρέφει παριστάνοντας το «νέο»!!!

Τί δεν προβλέπει το νομοσχέδιο για τα ΙΕΚ

Το νομοσχέδιο αποσιωπά τα ουσιώδη σχετικά με τα ΙΕΚ, τα δημόσια ΙΕΚ. Γιατί πολύ απλά το Υπουργείο δεν το ενδιαφέρει η δημόσια επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Ο προσανατολισμός κυβέρνησης-υπουργείου είναι στην ιδιωτική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Δεν είναι τυχαίος άλλωστε ο οριζόντιος περιορισμός των προκηρυσσόμενων ειδικοτήτων ανά δημόσιο ΙΕΚ, προκειμένου να ανοίξει η αγορά για τους εμπόρους της εκπαίδευσης (ιδιωτικά ΙΕΚ). Έτσι, αποσιωπώνται από το νομοσχέδιο πολλά ουσιώδη ζητήματα σχετικά με τη δημόσια επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση:

1) Το ζήτημα της υλικοτεχνικής υποδομής. Δημόσια επαγγελματική εκπαίδευση χωρίς υλικοτεχνική υποδομή, χωρίς σύγχρονα εργαστήρια, χωρίς εξασφάλιση αναλώσιμων υλικών δεν υφίσταται. Εκτός αν...απαλείψουμε τη λέξη «δημόσια». Τότε τα (αμφιβόλου ποιότητας) εργαστήρια των ιδιωτικών ΙΕΚ είναι χρήσιμα, για όσους σπουδαστές έχουν να πληρώσουν τα δίδακτρα.

2) Καμιά αναφορά δεν υπάρχει στο απαράδεκτα ευέλικτο καθεστώς της σχέσης εργασίας των εκπαιδευτικών ΙΕΚ. Ούτε μια αναφορά στην απαράδεκτη σύμβαση έργου. Ούτε μια αναφορά στους εκπαιδευτικούς των ΙΕΚ που καλύπτουν χρόνια τώρα πάγιες ανάγκες για την λειτουργία των ΙΕΚ, μένοντας για μεγάλα διαστήματα απλήρωτοι, πληρώνοντας για αναλώσιμα υλικά και υλικοτεχνικό εξοπλισμό που είναι απαραίτητος και δεν παρέχεται από το κράτος. Μπορεί να λειτουργήσει εκπαιδευτική δομή προς όφελος των σπουδαστών όταν οι συνθήκες και οι όροι εργασίας των δασκάλων τους είναι αναξιοπρεπείς;

Τί χρειάζεται για την επαγγελματική εκπαίδευση, τους σπουδαστές και τους εκπαιδευτικούς

Α) Αύξηση των ειδικοτήτων στα Δημόσια ΙΕΚ για να σπουδάσουν τα παιδιά των εργατικών και λαϊκών οικογενειών. Να σταματήσουν τα «δώρα» στους εμπόρους της εκπαίδευσης σε βάρος της ελληνικής κοινωνίας. Υπεράσπιση του δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Β) Αυτόνομη κτιριακή εγκατάσταση για όλα τα ΔΙΕΚ, δημιουργία και εξοπλισμός σύγχρονων εργαστηρίων, εφοδιασμός τους με επαρκή ποσότητα αναλωσίμων. Δωρεάν παροχή των αναγκαίων υλικών στους σπουδαστές.

Γ) Αξιοπρεπείς σχέσεις εργασίας για όλους τους εκπαιδευτικούς των ΔΙΕΚ με διαφάνεια. Εκπαιδευτικοί πλήρους ωραρίου, αποκλειστικής απασχόλησης με ανάθεση σε κεντρικό επίπεδο. Συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου και όχι έργου, με όλα τα εργασιακά δικαιώματα που απορρέουν από τη σύμβαση (μηνιαία καταβολή μισθού, επιδόματα, άδειες). Στελέχωση των ΔΙΕΚ με πρόσληψη μόνιμων εκπαιδευτικών. Βελτίωση του επιπέδου σπουδών χωρίς τη βελτίωση των υποδομών και των όρων εργασίας των εκπαιδευτικών δεν μπορεί να επιτευχθεί.

Δ) Και ειδικά στις συνθήκες της κρίσης πανδημίας, χρειάζεται να μην τεθεί σε κίνδυνο η ζωή των σπουδαστών και των εκπαιδευτικών, στις ήδη ανεπαρκείς κτιριακές δομές που καλούνται να στεγάσουν πολυπληθή τμήματα.

Οι εκπαιδευτικοί των ΔΙΕΚ δεν μπορούν να είναι χειροκροτητές και δεν θα μείνουν χειροκροτητές σε αυτό το αντιδημοκρατικό, αντιεκπαιδευτικό και νεοφιλελεύθερο αφήγημα κυβέρνησης-Υπουργείου Παιδείας!

Γιάννης Ζησιμόπουλος
Εκπαιδευτικός στο ΔΙΕΚ Πάτρας
Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΣΙΕΛ Αχαΐας